

Poznań, 12 października 2018 roku

Edukacja jest najpotężniejszą bronią, jakiej możesz użyć, aby zmienić świat.

Nelson Mandela

Szanowni Państwo,

zadaniem uniwersytetu oraz szkoły jest urzeczywistnianie — może nazbyt idealistycznego, choć właśnie dlatego ważnego — przekonania o konieczności ulepszenia świata, wprowadzania uczniów i studentów nie tylko w przestrzeń literatury, języka, sztuki, ale też w fundamentalne prawidłowości życia społecznego. Powszechnie znane jest zdanie Jana Zamoyskiego „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie...”. Warto jednak przytoczyć dalszy ciąg myśli zapisanej w roku 1600 w akcie fundacyjnym Akademii Zamojskiej: „Nadto — pisał kanclerz wielki koronny i znamienity mąż stanu — przekonany jestem, że tylko edukacja publiczna zgodnych i dobrych robi obywateli”.

Nieprzypadkowo odwołujemy się do skupiającej studentów z Polski i Litwy dawnej akademii usytuowanej niedaleko Lublina, gdzie spotkaliśmy się ostatnio. Chcielibyśmy bowiem **zaprosić Państwa do udziału w IV Kongresie Dydaktyki Polonistycznej**, będącym kontynuacją trzech poprzednich Kongresów: zorganizowanych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (w roku 2017), Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (w roku 2015) oraz Uniwersytecie Jagiellońskim (w roku 2013). Pamiętając o naszych poprzednikach, proponujemy namysł nad niełatwymi problemami edukacji czasów obecnych. PT. Uczestnikom IV Kongresu Dydaktyki Polonistycznej, który odbędzie się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przedkładamy temat:

Lekcja POLSKI(ego) — praktyki edukacyjne wobec niepokojów XXI wieku

Zapraszamy na to — skupiające nauczycieli ze szkół podstawowych, średnich, uczelni akademickich — ogólnopolskie/międzynarodowe sympozjum w okresie, kiedy **lekcje języka polskiego** są i wciąż na nowo stają się **lekcją Polski**, autokrytyczną refleksją, niefundowaną na samoafirmującym się **zbiorowym ego**.

Organizatorów Kongresu Dydaktyki Polonistycznej interesuje polskość jako problem, polskość jako źródło wątpliwości, lekcje polskiego jako przestrzeń wolności, nie tylko własnej, ale także każdego, kto jest w Polsce inny, i każdej, która jest inna. Poznawanie literatury i języka polskiego – w szkole podstawowej, ponadpodstawowej i na studiach — oznacza zawsze uczenie szacunku wobec dziedzictwa świata, Europy i Polski, pokazywanie zróżnicowanej spuścizny kulturowej. Lekcje polskiego, jak je sobie wyobrażamy, to propozycja dialogu, rozmowy kompetentnej i serio; lekcje, podczas których waży się istotne kwestie oglądu Polski i świata. Mamy nadzieję, że nasze spotkanie będzie okazją do wymiany

uwag i pomysłów wyprowadzonych z rzeczywistej praktyki edukacyjnej ukierunkowanej na budowanie/współkreowanie naszej wspólnej przyszłości. Stanie się wielogłosową szkołą obywatelskiego myślenia.

Proponujemy refleksję skupioną między innymi wokół takich zagadnień, jak:

- Patriotyzm – polonocentryzm – kosmopolityzm / PATRIA, POLIS, KOSMOS – narracje tożsamościowe
- Kapitały lokalności – region, różnica, tożsamość
- Lekcje (POLSKI)ego poza Polską – emisariusze polonistyczni na świecie
- Polskość w szkole, kulturze popularnej i mediach
- Język w świecie wirtualnym/mediów – komunikacja – wspólnota – ojczyzna
- Polonistyka i polityka – o istocie wychowania obywatelskiego
- Praktyki edukacyjne – przestrzeń rewizji i otwierania wyobrażeń o Polsce i polskości
- Wielokulturowość, wojny, migracje jako wyzwania edukacyjne
- Komparatystyka: źródło polonistycznych inspiracji
- Ekodydaktyka / geopoetyka – różnorodność dialogów o literaturze
- Obszary zapomniane – o czym w edukacji polonistycznej się nie mówi...
- O ideałach naukowych i sytuacjach kryzysowych (uniwersytet, szkoła)

Podobnie jak to miało miejsce w trakcie wcześniejszych Kongresów Dydaktyki Polonistycznej, chcielibyśmy, aby w naszych obradach udział wzięli twórcy, pisarze, reportażyści, literaturoznawcy, językoznawcy, medioznawcy, badacze kultury. Jesteśmy przekonani, że spraw kształcenia nie można zostawić wyłącznie w gestii osób zawodowo zajmujących się szkołą. O zmianach w edukacji — jak przekonywała Hannah Arendt — powinni bowiem myśleć wszyscy.

IV Kongres Dydaktyki Polonistycznej odbędzie się na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu w dniach **20–23 listopada 2019 roku**. Prosimy o przesyłanie zgłoszeń tematów wystąpień oraz ich abstraktów do 7 stycznia 2019 roku, korzystając z formularza zamieszczonego na stronie www.kongresdydaktyki2019.pl Abstrakty przyjętych referatów zostaną opublikowane na stronie internetowej. Aby ułatwić uczestnikom Kongresu wybór interesujących ich zagadnień, proponujemy uwzględnienie w streszczeniu: celu artykułu, jego problematyki, zastosowanych metod opisu zagadnienia, możliwości aplikacyjnych na konkretnym poziomie edukacyjnym, a w zakończeniu podanie słów kluczowych. Dokument powinien mieć nie mniej niż 1000 i nie więcej niż 1800 znaków.

Na stronie internetowej będziemy zamieszczać sugestie tematyczne i organizacyjne napływające pod naszym adresem z Państwa strony.

Informujemy równocześnie, że opłata konferencyjna przesłana do 6 maja 2019 roku, wynosi 450 złotych, a po tym terminie 550 złotych. Kwota ta pokrywa koszty materiałów konferencyjnych oraz posiłków podczas trwania Kongresu.

Terminarz działań kongresowych przedstawia się następująco:

do 7 stycznia 2019	przyjmowanie zgłoszeń tematów wraz z abstraktami
do 4 marca 2019	przekazanie informacji o przyjęciu zgłoszenia
do 6 maja 2019	przesłanie opłaty konferencyjnej w wysokości 450 zł., po tym terminie – 550 zł.
20 – 23 listopada 2019	obradę IV Kongresu Dydaktyki Polonistycznej
31 stycznia 2020	przesłanie artykułów do tomu pokongresowego

Z wyrazami szacunku

**Sekretarz IV Kongresu
Dydaktyki Polonistycznej:**
dr Anita Gis
e-mail: 4kongres@amu.ed.pl

**Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego
IV Kongresu Dydaktyki Polonistycznej:**
prof. dr hab. Maria Kwiatkowska-Ratajczak

Członkowie Komitetu Organizacyjnego:
prof. UAM dr hab. Jerzy Kaniewski
dr Krzysztof Koc
prof. dr hab. Katarzyna Kuczyńska-Koschany
dr hab. Krzysztof Skibski
prof. dr hab. Piotr Śliwiński
dr hab. Mirosław Wobalis

Członkowie Rady Naukowej:
prof. dr hab. Zofia Budrewicz
prof. UKSW dr hab. Tomasz Chachulski
prof. dr hab. Przemysław Czaplinski
prof. dr hab. Anna Janus-Sitarz
prof. dr hab. Ewa Jaskółowa
dr hab. prof. UKW Danuta Jastrzębska-Golonka
prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska
prof. dr hab. Krzysztof Kłosiński
prof. dr hab. Anna Legeżyńska
prof. UO dr hab. Jolanta Nocoń
prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska
prof. UAM dr hab. Joanna Wójcik
dr hab. prof. UMK Maciej Wróblewski
prof. dr hab. Tadeusz Zgólka
prof. dr hab. Sławomir J. Żurek